Translaet uyt het Latijn inde Nederlantsche tale :

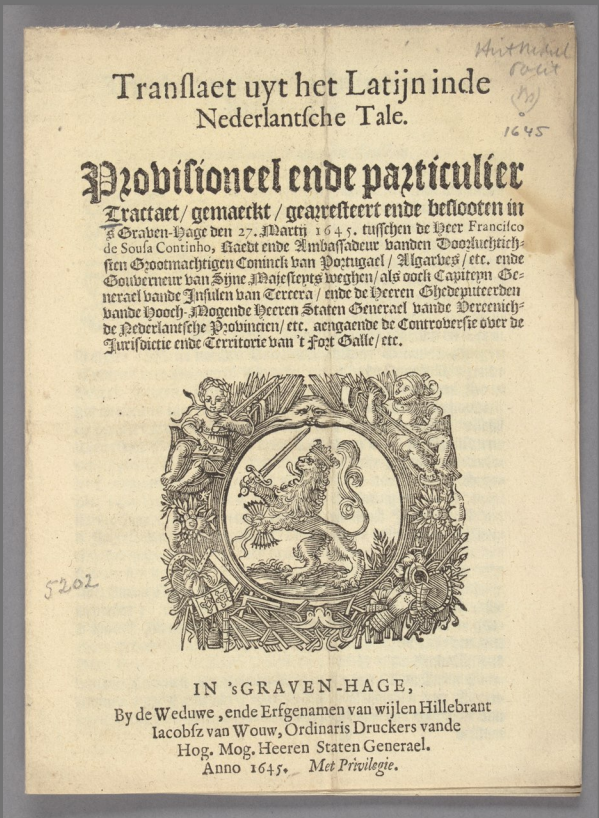

Translaet uyt het Latijn inde
Nederlantsche Tale.

1645

Provisioneel ende particulier
Tractaet / gemaeckt / gearresteert ende beslooten in
's Graven-Hage den 27. Martij 1645. tusschen de Heer Francisco
de Sousa Continho, Raedt ende Ambassadeur vanden Doorluchtich-
sten Grootmachtigen Coninck van Portugael / Algarves / etc. ende
Gouverneur van Sijne Majesteyts weghen / als oock Capiteyn Ge-
neraal vande Insulen van Tercera / ende de Heeren Ghedeputeerden
vande Hooch-Mogende Heeren Staten Generael vande Vereenich-
de Nederlantsche Provincien / etc. aengaende de Controversie over de
Jurisdictie ende Territorie van 't Fort Galle / etc.

5202

IN 'sGRAVEN-HAGE,
By de Weduwe, ende Erfgenamen van wijlen Hillebrant
Iacobsz van Wouw, Ordinaris Druckers vande
Hog. Mog. Heeren Staten Generael.
Anno 1645. *Met Privilegie.*

Tryck // / 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat

Tillkomstår 1645
Digitaliserad år 2019

National Library of Sweden

/ 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat -

Hist Nederl Polit (Bp) 1645

Translaet uyt het Latijn inde Nederlantsche Tale.

Provisioneel ende particulier

Tractaet / gemaeckt / gearresteert ende beslooten in 's Graven-Hage den 27. Martij 1645. tusschen de Heer Francisco de Sousa Continho, Raedt ende Ambassadeur vanden Doorluchtichsten Grootmachtigen Coninck van Portugael / Algarves / etc. ende Gouverneur van Sijne Majesteyts weghen / als oock Capiteyn Generael vande Insulen van Tercera / ende de Heeren Ghedeputeerden vande Hooch-Mogende Heeren Staten Generael vande Vereenichde Nederlantsche Provincien / etc. aengaende de Controversie over de Jurisdictie ende Territorie van 't Fort Galle / etc.

5202

IN 'sGRAVEN-HAGE,
By de Weduwe, ende Erfgenamen van wijlen Hillebrant Iacobsz van Wouw, Ordinaris Druckers vande Hog. Mog. Heeren Staten Generael.
Anno 1645. *Met Privilegie.*

/ 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat -

/ 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat -

Translaet, uyt het Latijn inde Nederlandtsche Tale.

Provisioneel ende Particulier Tractaet.

AL hoe wel het Tractaet van Bestandt ende ophoudinge van alle Acten van vyantschap / als oock van Navigatie ende Commercien gemaeckt / aengegaen ende gesloten alhier in 's Graven-Haghe den twaelfden Junij sesthien hondert een en veertich / voor den tijdt van thien Jaren / hadde behooren onderhouden te werdē in Oost-Indien / op alle plaetsen eñ Zeen / so onder 't district vanden Doorluchtichsten / Groot-machtigen Coninck van Portugal / Algarve / etc. Als de Hooch Mogende Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden: So is het nochtans niet volcomentlijc volbracht nochte onderhouden / op occasie vande Controversie ende tweedracht ontstaen tusschē wedersijts Gouverneuren ende Officieren over de Jurisdictie van 't platte Landt totte Sterckte van Galle gehoorende: welcke Controversie heeft gebaert veel twisten / neminge van Schepen / ende beroerten der Commercien en Navigatie in het meestendeel der Ghewesten ende deelen van Oost-Indien tusschen d'Ingesetenen van Portugal / ende die van desen Staet respective / derwaerts varende ende trafficquerende / ja soo verre dattet scheen / dat by soodanigen vervolch van saecken een nieuwe ende openbaren Oorloch tusschen wederzijts Inghesetenen stonde te bevresen: 't Welck den Hoochst-ghemelten Coninck ende d'Hooch-Mogende Heeren Staten Generael willende te ghemoet treden / is daer over provisionelick verdragen tusschen den Heer Francisco de Zousa Continho, Raedt ende Ambassadeur vanden Coninck van Portugal / ende Syner Majesteyts Gouverneur ende Capitain Generael van d'Eylanden van Terzera / in krachte van syne procuratie ghegheven tot Lissebon den

/ 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat -

vijfden May 1643. ter eenre / ende d'Heeren Gedeputeerden vande Hooch-Mogende Heeren Staten Generael der opghemelte Vereenichde Provincien / in krachte van hunne Procuratie gedateert in 's Graven-Hage den achtienden Martij 1645. ter andere zyde / die dese volgende Articulen provisionelick hebben aen-gegaen ende gestatueert.

Eerstelick / Dat de Besitters van 't Fort Galle sullen hebben sodanigen ghebruyck ende teelinghe der platte Landen daer ontrent / als sy ten tyde vande publijcque notificatie van het voorsz Tien-jarich Bestant hebben gehadt / onder conditie / dat sy hangende de Controversie aldaer / egeen Caneel en sullen moghen teelen nochte plucken.

Ten tweeden / Dat den Doorluchtichsten Coninck van Portugal syne Onderdanen / trafficquerende in Oost-Indien / daer toe effective sal bedwingen / dat sy Jaerlicx / so lange als de Controverlie over de Jurisdictie van 't platte Landt onder 't district van 't Fort Galle / ten principale niet en sal zijn afgedaen / precise sullen brenghen ende overleveren op haren kosten binnen het selve Fort Galle ses hondert Quintalen syne Caneel / yder Quintael ghereeckent op hondert acht en twintich ponden Portugijsch gewichte : Ende sal het eerste Jaer vande voorsz Leverantie ingaen huyden date deses / sulcx dat d'eerste Leverantie van dien sal moeten geschieden voor den dach van Meert des toecomenden Jaers een duysent ses hondert ende ses en veertich / ende soo voorts Jaerlicx continueren / tot dat de voorgenoemde questie ten principale sal zijn af-ghedaen / ende de selve binnen Jaers vermoedelick gheeyndicht werdende / sullen dies niet jegenstaende de voorsz ses hondert Quintalen syne Caneel / ten gewichte als vooren / aende voorsz Possesseurs / Ingesetenen deser Landen / voor eene reyse alleen werden gelevert.

Ten derden / Dat door dit provisioneel Verdrach egeen van beyde partyen eenich recht sal werden geacquireert / ofte tot Justificatie van des een of des anders intentie en sal mogen werden ghealle-

/ 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat -

gheallegueert/ veel min gheappliceert.

Ten vierden/ Dat den Doorluchtichsten Coninck van Portugael door synen Ambassadeur / ende de Hooch-Moghende Heeren Staten Generael door der selver Gedeputeerden metten eersten sullen treden in d'examinatie vande voorsz Controversie/ om vervolgens ten principalen getermineert te worden/ende soo misschien het aenghevangen werck door hun arbeyt ende sorghe niet wel ende rechtelick en soude connen worden gedecideert/ sal de meer-genoemde questien alsdan afgedaen worden door soodanige neutrale Rechters of Arbiters/ als men ten wederzyden sal verdragen / sonder dat nochtans het dilay ofte uytstel hier in voorvallende / eenige de minste veranderinge in dit Provisioneel Verdrach sal maecken.

Ten vijfden/dat ten wederlijden effective restitutie sal gedaen worden van aengehaelde Schepen ende Coopmanschappen/ gelijck oock van afgenomen Plaetsen eñ Forten/sedert de publijcque Notificatie van het voorgaende Generale Tractaet in dato den 12. Junij 1641. in Oost-Indien ter eentre of ter andere syde geschiet/ ende dat terstont sonder verhinderinge ofte uytstel naer de Publijcque Notificatie van dit provisioneel Tractaet/ in desen verstande / dat tusschen wederlijts Gouverneurs ende Officiers in Oost-Indien werde verdragen/ over de maniere eñ wijse van restitutie der voorsz Schepen/ Coopmanschappen ende Stercken.

Ten sesten/dat de Hooch Mog: Heeren Staten Generael eñ sijn Hoocheyt respective by besloten Brieven / met diverschy Schepen aen den Gouverneur Generael/ eñ Raden van wegen den Nederlantschen Staet in Oost-Indien / copie authentycq ofte dubbelt van dit provisioneel Verdrach sullen senden/eñ hun te samen ende elck int bysonder uytdruckelick lasten ende ordonneren / dat sy dit Tractaet behoorlicker wijse eñ nau sullen hebben te achtervolgen ende voldoen/ende doen achtervolghen ende voldoen / voor soo veel concerneert den Nederlandtschen Staet

in

/ 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat -

in Oost-Indien/ende sal hun daer-en-boven in de selve Brieven uytdruckelick worden aen-be-voolen/ dat sy het boven-genoemde Generael Tractaet van Bestant vanden 12. Junp 1641. voor den tijt van tien Jaeren ook van gelijcken sullen achtervolgen ende voldoen / ook besorghen / dattet achtervolcht ende voldaen werdt naer sijne forme ende inhout/ gelijck het leyt/sonder dies-aengaende eenighe veranderinghe ofte interpretatie te doen ofte laten gheschieden/ ende sullen voor den Heer Ambassadeur van Portugal / soo veel dubbelden der voorsz Brieven worden vervaerdicht in behoorlicke forme / als hy sal begeeren om door de Croone van Portugal/ volghens d' opschrift der voorsz Brieven bestelt te worden over soodanige wegen ende repsen/als de selve sal goet vinden.

Ten sevenden / dat Sijn Excell. den Heer Ambassadeur van Portugal/ van wegen den doorluchtigsten Coninck van hier by besloote Brieven met onderscheydentlicke Schepen / aenden Vice-Roy van Goa/als ook te gelijck aen andere Portugysche Gouverneurs ende Oversten in Oost-Indien Copie authentijcq ofte dubbelt van het voorsz provisioneel Tractaet sal senden/en hun te samen ende elcr int bysonder daer in uytdruckelick Lasten/dat sy het selve Tractaet wel recht ende sinceerlick sullen hebben te achtervolgen ende voldoen / ook sorge dragen dat het selve achtervolcht eñ voldaen werde/voor so veel concerneert den Portugysschen Staet in Oost-Indien/eñ sal hun daer-en-boven in de selve brieven uytdruckelick werden aen bevolen / dat sy het boven-genoemde Generael Tractaet van Bestant vanden 12. Junp 1641. voor den tijt van tien Jaren gemaeckt/van gelijckē ook sullen naerkomen ende sorge draghen / dattet achtervolcht ende voldaen werde nae sijne forme ende inhout / soo als het leyt/ sonder dies-aengaende eenige Veranderinge ofte interpretatie te doen ofte laten gheschieden / ende sal sijn Excell. aen d'Heeren Staten Generael soo veel dubbelden van sijne voorsz Brieven moeten geven in betamelicke forme/ als de selve sullen begeeren/ om volgens der selver opschrift bestelt te worden over soodanige wegen ende repsen/als sy sullen goet vinden/hier en boven heeft d'Heer Ambassadeur van Portugal op hem ghenomen ende ter

goeder

/ 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat -

goeder trouwen belooft/ dat gelijcken Brieven ende oversendingen van het voornoemde provisioneel Tractaet by synen Coninck selfs aen sijne Majesteyts opgemelten Vice-Roy ende andere Oversten in sijne Oost-Indien sullen gedepescheert ende afgheseonden worden / soo haest als Sijn Majesteyt 't selfde sal sijn bekent gemaeckt.

Ten achten / alle twisten ende Controversien / die ter occasie van het meergenoemde Generael Tractaet vanden 12. Junij 1641. ofte ter oorsaecke van dit provisioneel ende bysonder Tractaet teghens alle verwachtinghe souden moghen comen te rijsen/sullen uyt de respective districten der Oost-Indien herwaerts nae den Haech moeten worden gesonden / om door den Heere Ambassadeur ofte ander publijcq Minister vanden doorluchtigsten Coninck van Portugal in der tijdt/ ende de Heeren Gedeputeerden uyt de Vergaderinge vande Hooch Mog: Heeren Staten Generael / te samen afghedaen ende ghedecideert te worden/sonder dat/gedurende de Controversie/ den gemaeckte Treftues voor den tijt van thien Jaeren eenichsins gebroocken ofte gelabefacteert sal moghen worden/ maer blyven ten wedersijden in sijn kracht/ Ende sal den doorluchtigsten Coninck van Portugal beloven/ ghelijck d'Opgemelte Heer Ambassadeur in sijne Majesteyts Naem belooft midts desen / dat de selve een publijcq Minister alhier inden Haghe sal continueren met Coninckliche authoriteyt versien tot afdoeninge vande voorsz twisten ende controversien.

Ten negenden/ inghevalle tusschen wedersyts Gouverneurs ende Officieren in Oost-Indien is gemaeckt/ omghegaen ende besloten een provisioneel Tractaet over ende vande Jurisdictie van 't platte Lant tottet Fort Galle gehoorende als ock over ende vande restitutie ende maniere van te restitueren der aengehoudene Schepen ende Coopmanschappen / als mede te gelijck over de genomene plaetsen ende Sterckten sedert de publijcque notificatie vant Generael Tractaet in date den 12. Junij 1641. ter eenre ofte ter ander sijde in Oost-Indien gedaen/alvoorens

de

/ 125 B 14 c Br. 1645 Tractaat -

de publijcque Notificatie van dit particulier Tractaet aldaer sal sijn overgecomen/ in soodanigen gevalle sal het boven-genoemde Tractaet tusschen wederzijts Gouverneurs ende Officieren gemaeckt / volcomen effect sorteren / voor soo veel aengaet het point vande voorsz restitutie eñ de maniere van dien / maer wat belanght 't point vande voorsz ghecontroverteerde Jurisdictie/ 't selve sal niet verder plaetse grijpen / als tot den tijt toe / dat de principale saecke alhier ter plaetse sal werden afghedaen/eñ aengaende 't andere ende verdere/ int voorsz Generael ende dit particulier Tractaet respective begrepen / de selve sullen sijn ende blijven vast ende bestendich.

Ten tienden/ Dit Provisioneel Tractaet sal geaggreert ende ghеratificeert werden door den Doorluchtichsten Coninck van Portugal / ende d'Hooch-Moghende Heeren Staten Generael respective / in ghewoonlicke ende alderbeste forme binnen den tijt van vier Maenden / inganck nemende hunden dato deses / Ende Syne Majesteyts Ratificatie alhier inden Haghe vervolgens binnen den voorsz tijt overgebracht wesende / sal de selve jegens die vande Heeren Staten Generael gewisselt ende overgenomen worden / doch sal het voornoemde Generael als ock dit Provisioneel Tractaet dien onvermindert/middler-tijt ten weder-zijden oprechtelick ende ter goeder trouwe worden naergekomen / ende de gerequireerde depesches aen wederzijden verhaerdicht ende overgelevert/ock bestelt ende geaddresseert.

Wijders hebben wy Ambassadeur ende Commissarisen / dit Tractaet met onse eyghen handen ondertеyckent / ende 't selfde met onse respective Cachetten bevesticht in 's Graven-Haghe den seven-en-twintichsten Maert / een duysent ses hondert ende vijf en veertich.